

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Βενιέρης Δημήτριος (τμήμα Κοινωνικής και εκπαιδευτικής Πολιτικής)

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E3500E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ/Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/SEP127/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει:

- να κατανοούν τις βασικές έννοιες της ανάλυσης για την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική την εποχή της παγκοσμιοποίησης
- να συγκροτούν επιχειρηματολογία για το ρόλο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής στο σύγχρονο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον
- να περιγράφουν και να συγκρίνουν τα προτεινόμενα διαφορετικά μοντέλα ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής
- να γνωρίζουν τις επιδράσεις της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής στις εθνικές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις
- να κατανοούν τις προκλήσεις και τις προοπτικές της Κοινωνικής Ευρώπης ενόψει της πενταετίας 2020-25

Γενικές Ικανότητες

<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Δυτικώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
3. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
4. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
5. Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγωγικής σκέψης
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου (πολιτικές ισότητας φύλου ΕΕ).

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ανάδειξη της *Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής* (ΕΚΠ) συνδέεται με την ανάγκη υπερεθνικής κοινωνικής ρύθμισης την εποχής της οικονομικής παγκοσμιοποίησης. Η ΕΚΠ συναρτάται με τη μελέτη διαδικασιών όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, την υπερεθνική αναδιανομή πόρων, το ρόλο των Ευρωπαϊκών θεσμών και την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Η ΕΚΠ αναφέρεται πρωτίστως σε υπερεθνικές ρυθμίσεις κοινωνικού χαρακτήρα που προέρχονται από διεθνείς οργανισμούς - κυρίως η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας. Σταδιακά, η ανάδειξη της ανάγκης για υπερεθνική κοινωνική ρύθμιση της καπιταλιστικής οικονομίας, η αποδυνάμωση της εθνικής κοινωνικής πολιτικής και η ενδυνάμωση της αλληλεπίδρασης εθνικής και υπερεθνικής ευημερίας, προσδίδουν στην ΕΚΠ έναν ολοένα και κρισιμότερο ρόλο για την Ευρωπαϊκή προοπτική στον 21^ο αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό διαμορφώνεται η θεματολογία των μαθημάτων η οποία περιλαμβάνει ερωτήματα για την έννοια και την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής, τα πεδία της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής, τα Ευρωπαϊκά Κοινωνικά Δικαιώματα, τις προοπτικές της Κοινωνικής Ευρώπης και τις προκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική: Η έννοια	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β' έκδοση, Αθήνα: Τόπος</i>	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
2. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β' έκδοση, Αθήνα: Τόπος</i>	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
3. Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Κοινωνική Πολιτική	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β' έκδοση, Αθήνα: Τόπος</i>	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
4. Η Κοινωνική Πολιτική της ΕΕ	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β' έκδοση, Αθήνα: Τόπος</i>	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
5. Η Κοινωνική Πολιτική του Συμβουλίου της Ευρώπης	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β' έκδοση, Αθήνα: Τόπος</i>	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127

6. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικοί Χάρτες	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
7. Τα πεδία της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
8. Τα ελλείμματα της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
9. Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής.	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
10. Οι παράγοντες διαμόρφωσης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
11. Ευρωπαϊκές πολιτικές απασχόλησης	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
12. Ευρωπαϊκές πολιτικές ίσης πρόσβασης και ευκαιριών	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
13. Η Ευρωπαϊκή Ιδιότητα του Πολίτη	Βενιέρης Δ. (2013), <i>Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα, β'</i> έκδοση, Αθήνα: Τόπος	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=SEP127
Εβδομάδα 14η (προαιρετικά): Γενική Επανάληψη-Συζήτηση		

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διάλεξη πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση διαδικτυακής ηλεκτρονικής πλατφόρμας για πρόσθετη βιβλιογραφία / άρθρα κλπ. αλλά και επικοινωνία με τους φοιτητές												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #cccccc;">Δραστηριότητα</th> <th style="background-color: #cccccc;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Προαιρετικές εργασίες</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για εξετάσεις</td> <td>51</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Προαιρετικές εργασίες	15	Προετοιμασία για εξετάσεις	51	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20												
Προαιρετικές εργασίες	15												
Προετοιμασία για εξετάσεις	51												
Σύνολο Μαθήματος	125												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει:												

<p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>A. Γραπτή πρόοδο (9η-10η εβδομάδα μαθημάτων) με δικαίωμα συμμετοχής στους φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει το 80% των μαθημάτων (20%) Γ. Τελική γραπτή εξέταση (80%-100% ανάλογα της συμμετοχής του φοιτητή στο A)</p> <p>Στο τελικό γραπτό διαγώνισμα στο τέλος του εξαμήνου διδασκαλίας οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση το περιεχόμενο των μαθημάτων και τις συζητήσεις που αναπτύσσονται. Τίθενται ερωτήσεις με συγκεκριμένης έκτασης απάντηση. Οι φοιτητές Erasmus αξιολογούνται στην αγγλική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναλύονται στα μαθήματα και αναφέρονται στο φύλλο των θεμάτων (άπτονται της κατανόησης των βασικών εννοιών, της ικανότητας γραφής και χρήσης ορολογίας καθώς και των δυνατοτήτων κριτικής ανάλυσης).</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Βενιέρης Δ. (2013), *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα: Το Τέλος των Ύμνων*, Τόπος, Αθήνα.
- Esping-Andersen, G. (1999), *Social Foundations of Post-industrial Economies*, Cambridge University Press, New York.
- Ferrera, M. (2005) *The Boundaries of Welfare: European Integration and the New Spatial Politics of Social Protection*, Oxford University Press, Oxford.
- Hantrais L. (2007) *Social Policy in the European Union*, Macmillan, Basingstoke.
- Hemerijck A. (2011), *Changing Welfare States*, Oxford University Press, Oxford.
- Leibfried, S. - Pierson, P. (eds) (1995), *European Social Policy: Between Fragmentation and Integration*, Brookings Institute, Washington, DC.
- Marlier, E. - Natali, D. (eds) with Van Dam, R. (2010), *Europe 2020: Towards a More Social EU?*, Peter Lang, Brussels.
- Σακελλαρόπουλος, Θ. (2011) (επιμ), *Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Διόνικος, Αθήνα.
- Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (επιμ) (2018), *Κοινωνική Πολιτική*, Αθήνα: Διόνικος.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά (on line):

Journal of European Social Policy, Cambridge University Press, UK

Social Policy and Administration

Κοινωνική Πολιτική, Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής